

Univerzitet u Novom Sadu

Fakultet tehničkih nauka
Odsek za računarsku tehniku i
računarske komunikacije

Linuks u ugrađenim sistemima i razvoj rukovalaca

Linuks uređaj i model rukovaoca
Drugi deo

Sadržaj

- ❖ Linuks uređaj i model rukovaoca
  - ❖ Komunikacija sa I2C uređajem
  - ❖ Uvod u pin muxing

Komunikacija sa I2C uređajem

LINUXS UREĐAJ I MODEL RUKOVAOCA

Komunikacija sa I2C uređajem: API

- ❖ Najjednostavniji API za komunikaciju sa I2C uređajem obezbeđuje funkcije za slanje i prihvatanje podataka:
  - ❖ `int i2c_master_send(struct i2c_client *client, const char *buf, int count);`
Šalje klijentu sadržaj iz `buf`.
  - ❖ `int i2c_master_recv(struct i2c_client *client, char *buf, int count);`
Prihvata broj bajtova od klijenta i smešta ih u `buf`.

Komunikacija sa I2C uređajem: transfer poruka

- ❖ API za transfer poruka dozvoljava opis **transfera** koji se sastoji iz nekoliko **poruka**, gde je svaka poruka transakcija u jednom pravcu:
  - ❖ `int i2c_transfer(struct i2c_adapter *adap, struct i2c_msg *msg, int num);`
  - ❖ `struct i2c_adapter *` pokazivač može da se dobavi korišćenjem `client->adapter`
  - ❖ `struct i2c_msg` struktura definiše dužinu, lokaciju i smer poruke.

I2C: primer transfera poruka


```
struct i2c_msg msg[2];
int error;
u8 start_reg;
u8 buf[10];

msg[0].addr = client->addr;
msg[0].flags = 0;
msg[0].len = 1;
msg[0].buf = &start_reg;
start_reg = 0x10;

msg[1].addr = client->addr;
msg[1].flags = I2C_M_RD;
msg[1].len = sizeof(buf);
msg[1].buf = buf;

error = i2c_transfer(client->adapter, msg, 2);
```


SMBus pozivi

- ❖ SMBus je podgrupa I2C protokola.
- ❖ Definiše standardni set transakcija, na primer čitanje ili upis registra u uređaj.
- ❖ Linuks obezbeđuje SMBus funkcije koje **bi trebale biti korišćene** umesto postojećeg API-ja, ukoliko I2C uređaj podržava takav standardni tip transakcija. Tada, rukovalac može biti korišćen od strane SMBus-a i I2C adaptera (ne mogu da se koriste I2C komande na SMBus adapterima).
- ❖ Primer: **i2c_smbus_read_byte_data()** funkcija dozvoljava čitanje jednog bajta podataka iz registra uređaja.
  - ❖ Radi sledeće operacije: **S Addr Wr [A] Comm [A] S Addr Rd [A] [Data] NA P**
  - ❖ Što znači da prvo piše komandu dužine jednog bajta (Comm), a nakon toga čita jedan bajt podataka ([Data]).
- ❖ **Documentation/i2c/smbus-protocol** sadrži detaljan prikaz navedenog.

Spisak SMBus funkcija

- ❖ Čitanje/Upis jednog bajta
  - ❖ s32 i2c_smbus_read_byte(const struct i2c_client *client);
  - ❖ s32 i2c_smbus_write_byte(const struct i2c_client *client, u8 value);
- ❖ Pisanje komandnog bajta i čitanje ili upis jednog bajta
  - ❖ s32 i2c_smbus_read_byte_data(const struct i2c_client *client, u8 command);
  - ❖ s32 i2c_smbus_write_byte_data(const struct i2c_client *client, u8 command, u8 value);
- ❖ Pisanje komandnog bajta i čitanje ili upis jedne reči (word)
  - ❖ s32 i2c_smbus_read_word_data(const struct i2c_client *client, u8 command);
  - ❖ s32 i2c_smbus_write_word_data(const struct i2c_client *client, u8 command, u16 value);
- ❖ Pisanje komandnog bajta i čitanje ili upis bloka podataka (najviše 32 bajta)
  - ❖ s32 i2c_smbus_read_block_data(const struct i2c_client *client, u8 command, u8 *values);
  - ❖ s32 i2c_smbus_write_block_data(const struct i2c_client *client, u8 command, u8 length, const u8 *values);
- ❖ Pisanje komandnog bajta i čitanje ili upis bloka podataka (bez ograničenja)
  - ❖ s32 i2c_smbus_read_i2c_block_data(const struct i2c_client *client, u8 command, u8 length, u8 *values);
  - ❖ s32 i2c_smbus_write_i2c_block_data(const struct i2c_client *client, u8 command, u8 length, const u8 *values);

I2C funkcionalnost

- ❖ Ne podržavaju svi I2C kontroleri sve funkcionalnosti.
- ❖ Stoga, I2C rukovaoci kontrolera obaveste I2C jezgro koje funkcionalnosti podržavaju.
- ❖ I2C rukovaoci uređajem moraju da provere da li su funkcionalnosti koje su im potrebne obezbeđene od strane I2C kontrolera koji je u upotrebi na sistemu.
- ❖ `i2c_check_functionality()` funkcija dozvoljava takvu proveru.
- ❖ Primeri funkcionalnosti: `I2C_FUNC_I2C` za mogućnost korišćenja osnovnih I2C funkcija, `I2C_FUNC_SMBUS_BYTE_DATA` za mogućnost korišćenja SMBus komandi za upis komandi i čitanje/upis jednog bajta podataka.
- ❖ Pogledajte `include/uapi/linux/i2c.h` za potpun spisak postojećih funkcionalnosti.

Reference

- ❖ <http://en.wikipedia.org/wiki/I2C>, uopštena prezentacija I2C protokola
- ❖ [Documentation/i2c/](#), detalji o Linuks podrsci za I2C
  - ❖ [writing-clients](#), kako se pišu I2C rukovaoci uređajem
  - ❖ [instantiating-devices](#), kako se instanciraju uređaji
  - ❖ [smbus-protocol](#), detalji o SMBus funkcijama
  - ❖ [functionality](#), kako mehanizam funkcionalnosti radi
  - ❖ I još mnogo drugih dokumenata
- ❖ <http://free-electrons.com/pub/video/2012/elce/elce-2012-anders-board-bringup-i2c.webm>, odlično predavanje: You, me and I2C - David Anders na ELCE 2012.

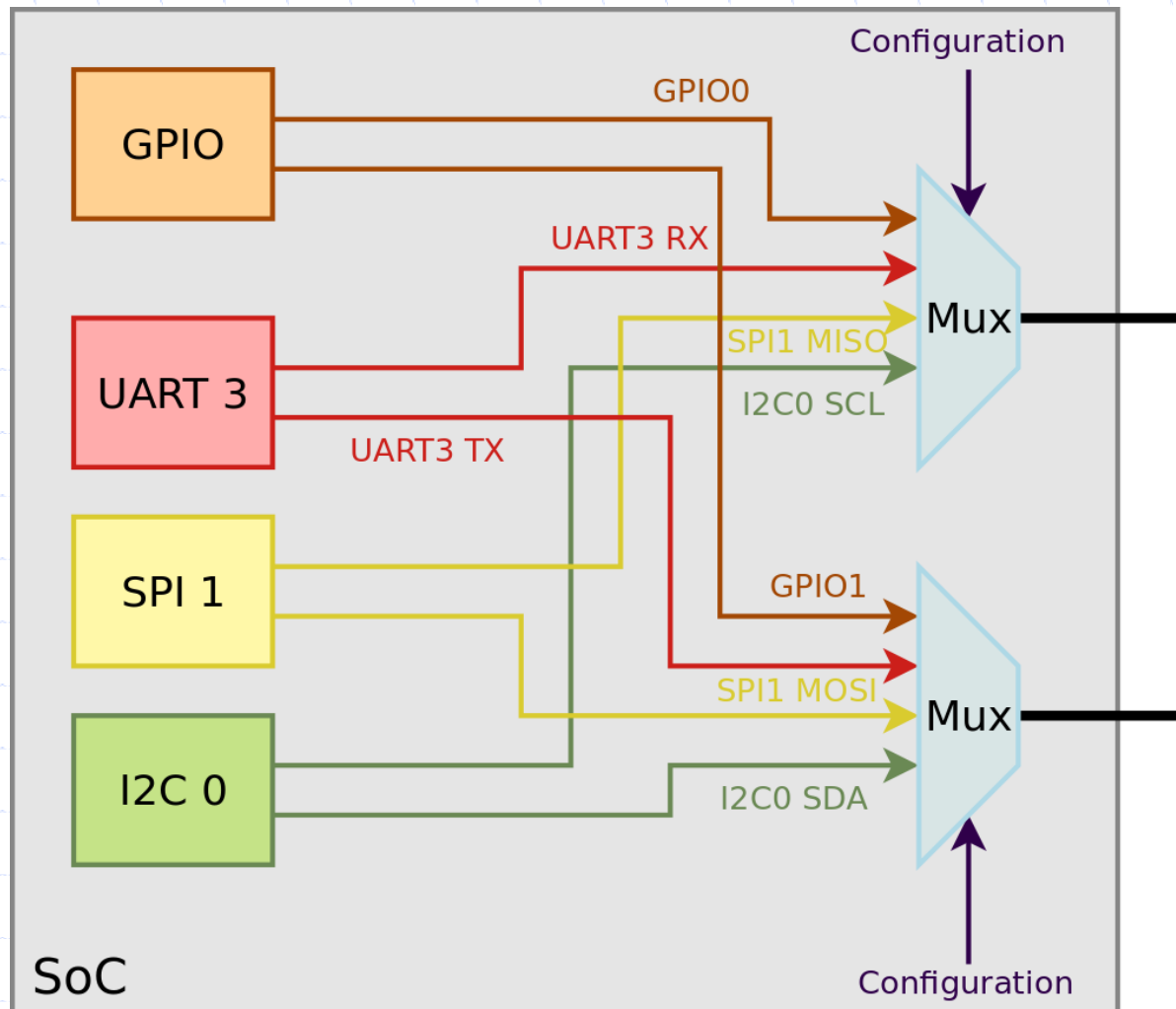
Uvod u pin muxing

LINUXS UREĐAJ I MODEL RUKOVAOCA

Šta je to multipleksiranje pinova?

- ❖ Moderni SoC-ovi sadrže sve više i više blokova fizičke arhitekture, od kojih je mnogima potrebna sprega ka spoljnom svetu koju omogućuju **pinovi**.
- ❖ Međutim, fizička veličina ovih čipova ostaje mala, te je broj dostupnih pinova ograničen.
- ❖ Zbog ovog razloga nisu sve interne odlike blokova fizičke arhitekture dostupne istovremeno na pinovima.
- ❖ Ovi pinovi su **multipleksirani**: dozvoljavaju **ili** funkcionalnost bloka fizičke arhitekture A **ili** funkcionalnost bloka fizičke arhitekture B.
- ❖ **Multipleksiranje** je uglavnom konfigurabilno u programskoj podršci.

Dijagram multipleksiranja pinova

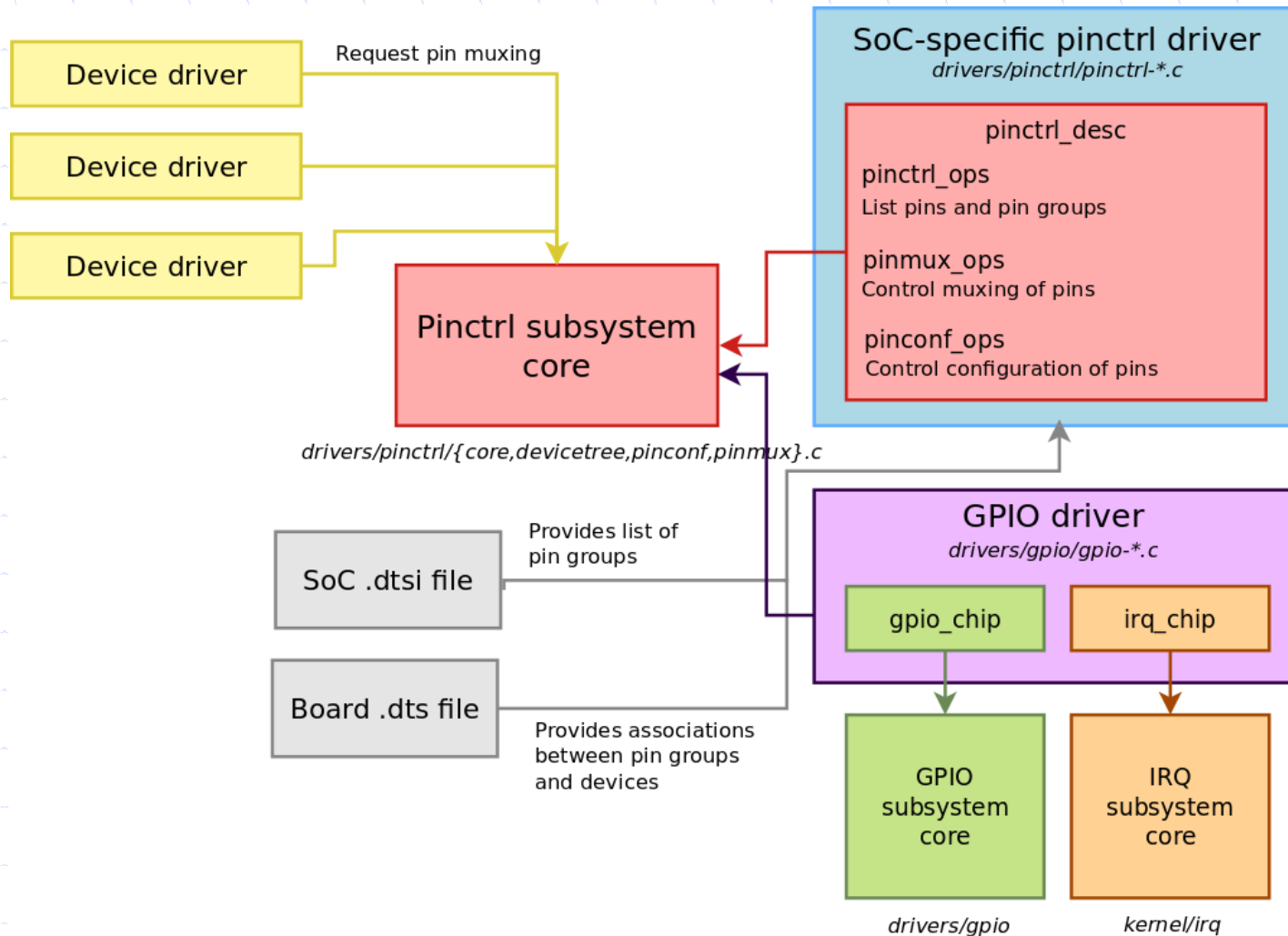

Multipleksiranje pinova u Linuks kernelu

- ❖ U verziji Linuksa 3.2, dodat je **pinctrl** podsistem.
- ❖ Ovaj podsistem, koji se nalazi u **drivers/pinctrl** obezbeđuje generički podsistem za rukovanje multipleksiranjem pinova. Sadrži:
  - ❖ Spregu za multipleksiranje pinova za rukovaoce, za implementaciju u SoC-specifičnim rukovaocima za konfiguraciju multipleksiranja.
  - ❖ Spregu za multipleksiranje pinova za potrošače, za rukovaoce uređaja.
- ❖ Većina **pinctrl** rukovalaca obezbeđuje **vezu** stabla uređaja, gde multipleksiranje pinova mora biti opisano u stablu uređaja.
  - ❖ Tačna veza stabla uređaja zavisi od svakog rukovaoca. Svaka zasebna veza je opisana u **Documentation/devicetree/bindings/pinctrl**.

Dijagram pinctrl podsystema

Veza stabla uređaja za potrošačke uređaje (1/2)

- ❖ Uređaji koji zahtevaju da određeni pinovi budu multipleksirani će koristiti odlike stabla uređaja **pinctrl-*<x>*** i **pinctrl-names**.
- ❖ Odlike **pinctrl-0**, **pinctrl-1**, **pinctrl-*<x>*** se vezuju za konfiguraciju pina za dato stanje uređaja.
- ❖ Odlika **pinctrl-names** asocira ime sa pojedinačnim stanjem. Ime **default** je specijalno i automatski se odabira od strane rukovaoca uređajem, bez potrebe za eksplicitnim pozivom **pinctrl** funkcije.

Veza stabla uređaja za potrošačke uređaje (2/2)

- ❖ U većini slučajeva, dovoljno je sledeće:

```
pmx_twsio:pinctrl@0x10101010 {  
    ...  
};  
i2c@11000 {  
    pinctrl-0 = <&pmx_twsio>;  
    pinctrl-1 = <&pmx_twsil>;  
    pinctrl-names = "default", "alternativa";  
    ...  
};
```

- ❖ Pogledajte

[Documentation/devicetree/bindings/pinctrl/pinctrlbindings.txt](#) za detalje.

Definisanje pinctrl konfiguracija

- ❖ Različite **pinctrl configurations** moraju biti definisane kao **čvorovi potomci** glavnog **pinctrl uređaja** (koji kontroliše multipleksiranje pinova).
- ❖ Konfiguracije mogu biti definisane na:
  - ❖ SoC nivou (.dtsi datoteka), za konfiguraciju pinova koji su često deljeni između više ploča
  - ❖ Nivou ploče (.dts datoteka) za konfiguracije koje su specifične za ploču.
- ❖ Odlika **pinctrl-<x>** potrošačkog uređaja pokazuje na konfiguraciju pina koja mu je potrebna kroz **phandle** stabla uređaja.
- ❖ Opis konfiguracija je specifičan za svaki **pinctrl rukovalac**. Videti u **Documentation/devicetree/bindings/pinctrl** za više dokumentacije o vezama stabla uređaja.

Primer na OMAP/AM33xx

- ❖ Na OMAP/AM33xx, koristi se rukovalac **pinctrl-single**. Uobičajen je na više SoC-ova i dozvoljava konfigurisanje pinova pisanjem vrednosti u registar.
- ❖ U svakoj konfiguraciji pinova, vrednost **pinctrl-single,pins** daje listu (registar, vrednost) parova potrebnih za konfiguraciju pinova.
- ❖ Da bi znali ispravne vrednosti, mora se koristiti dokumentacija SoC-a i ploče (datasheets).

```
am33xx_pinmux: pinmux@44e10800 {
    i2c0_pins: pinmux_i2c0_pins {
        pinctrl-single,pins = <
            /* i2c0_sda.i2c0_sda */
            0x188 (PIN_INPUT_PULLUP | MUX_MODE0)
            /* i2c0_scl.i2c0_scl */
            0x18c (PIN_INPUT_PULLUP | MUX_MODE0)
        >;
    };
};

i2c0: i2c@44e0b000 {
    pinctrl-names = "default";
    pinctrl-0 = <&i2c0_pins>;

    status = "okay";
    clock-frequency = <400000>;

    tps: tps@2d {
        reg = <0x2d>;
    };
};
```

Primer na Allwinner SoC-u

SoC level

arch/arm/boot/dts/sun7i-a20.dtsi

```

/ {
    soc@01c00000 {
        pio: pinctrl@01c20800 {
            compatible = "allwinner,sun7i-a20-pinctrl";
            reg = <0x01c20800 0x400>;
            interrupts = <0 28 1>;

            uart0_pins_a: uart0@0 {
                allwinner,pins = "PB22", "PB23";
                allwinner,function = "uart0";
                allwinner,drive = <0>;
                allwinner,pull = <0>;
            };
            ...
        };
    };
};

```

UART 0
pin mux
config

Board level

arch/arm/boot/dts/sun7i-a20-olinuxino-micro.dts

```

/ {
    soc@01c00000 {
        pio: pinctrl@01c20800 {
            led_pins_olinuxino: led_pins@0 {
                allwinner,pins = "PH2";
                allwinner,function = "gpio_out";
                allwinner,drive = <1>;
                allwinner,pull = <0>;
            };
        };

        uart0: serial@01c28000 {
            pinctrl-names = "default";
            pinctrl-0 = <&uart0_pins_a>;
            status = "okay";
        };

        leds {
            compatible = "gpio-leds";
            pinctrl-names = "default";
            pinctrl-0 = <&led_pins_olinuxino>;

            green {
                label = "a20-olinuxino-micro:green:usr";
                gpios = <&pio 7 2 0>;
                default-state = "on";
            };
        };
    };
};

```

LED
pin mux
config

Declare LED
device and
associate
pin mux
config

Enable UART0
and associate
pin mux
config